

strana **74**

Rakousko

Obec Hallstatt patří k nejkrásnějším zákoutím Rakouska a figuruje i na seznamu UNESCO

Věda a technika

Skrutá nádhera kosmu **42**

Vydejte se s námi do světa nejkrásnějších komet, barevných mlhovin a zářících hvězdokup

Není zavináč jako zavináč **56**

Jak říkají symbolu @ jinde ve světě? Zdaleka nejde jen o ryby – objevíte opice, slony, a dokonce prasata!

Hloupý a ještě hloupější **62**

Vědci se pokusili zodpovědět otázku, proč se někteří lidé nikdy nedokážou poučit z vlastních chyb

Souboj gigantických teleskopů **64**

Zvítězí v pomyslném klání Vesmírný dalekohled Jamese Webba, nebo Evropský extrémně velký dalekohled?

strana **64**

Souboj očí do vesmíru

Evropský extrémně velký dalekohled by se měl stát největším teleskopem na Zemi

100+1 zahraniční zajímavost

číslo 11/2014 vychází 4. června 2014

www.stopkvasnicka.cz

(Emailové adresy zaměstnanců vydavatelství jsou hořkými podle vzoru příjmení@epublishing.cz)

Produkčtý ředitel

Petr Brůža

Vedoucí populárně-naučných časopisů

Pavel Nygryn

Šéfredaktor David Bimka

Redakce a stálí spolupracovníci

Kateřina Vašák, Roman Poláček,
Richard Guryč, Jan Mládek, Jaroslav Petr,
Tomáš Pířký, Tereza Půtarová, Marek Telčík,
Zuzana Telčíková

Gratická oprava Michal Hájek

Jazyková editorka Jana Vašínová

Jazyková korektorka Lenka Lindnerová

Produkce, výroba Ivan Prospilil

Adresa redakce 100+1

Extra Publishing, s. r. o.
Bubenčikova 9, 615 00 Brno

Tel.: +421 608 008, fax: 549 210 734

Redakční inzerce Anna Maláková

Inzerce a marketing
Praha: Anna Maláková, Petra Kardová,
Iva Procházková, Tomáš Králík Brno: Jan Kučera

Extra Publishing Praha

Anděl Park Smíchov
Karlův Engliš 3201/6, 150 00 Praha 5

Extra Publishing Brno

Bubenčikova 9, 615 00 Brno
Tel.: +421 608 008, fax: 549 210 724

Předplatné ČR

na adresu redakce:

Extra Publishing, s. r. o.,

předplatné časopisů,

Bubenčikova 9, 615 00 Brno,

telefon: 548 211 880
(prac. dny po–út, 8–16 hod.)

web: www.epublishing.cz

email: předplatne@epublishing.cz

Reklama na email: reklamace@epublishing.cz

Vedoucí distribuce Marcela Rejšková

Předplatné SR

povinně: Mediaprint-Kapa

Pressogrosso, a. s., oddělení inzerce a formy

predaj, Vajnorská 137,

P.O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

tel.: 02/444 588 21,

444 427 73 a 444 588 16

fax: 02/444 588 19

web: www.mediakapa.sk

e-mail: předplatne@abomkapa.sk

Pokud to není výslovně uvedeno, všechny nabídky, darů apod. se nevztahují na prodej předplatného na Slovensku, které zajišťuje společnost Mediaprint-Kapa Pressogrosso.

Distribuce

V České republice společnost PNS, a. s.,

na Slovensku Mediaprint-Kapa

Pressogrosso, a. s. a soukromí distributři

Tisk Neografa, a. s., Martin, SK

Vychází každých 14 dní v Brně,

ISSN 0322-9629, MK ČR E 20427.

Autorská práva ke zveřejněním materiálů vykonává vydavatel Extra Publishing, s. r. o. Zahrnutí užší části nebo celku, zejména přetisk a šíření jakýmkoli způsobem, včetně elektronického, je bez předchozího souhlasu vydavatele zakázáno.

Extra

100+1

Vydavatel

Extra Publishing, s. r. o.

Bubenčikova 9, 615 00 Brno

IC 27 68 92 47, DIČ CZ 27 68 92 47

Obchodní ředitel Internet Labor Křiz

Finanční ředitel Ivan Prospilil

Lidé a společnost**Steve Jobs: náladový vizionář 28**

Steve Jobs patřil k marketingovým géniům, ale rozhodnutí o vlastní léčbě jej stálo život

Průsvih jménem FIFA World Cup 34

Přípravy na fotbalové mistrovství světa by měly vrcholit. Jenže to vypadá, že nikdy pořádně nezačaly...

Lesk a bída konspirací 50

Amerika věří na spiknutí – vlády, korporací i médií. Mohla by však být v ohrožení podstata demokracie?

Historie**Žalář na dohled svobody 10**

Věznice Alcatraz proslula krutými poměry. Indiáni považovali stejnojmenný ostrov za sídlo zlých duchů...

Alchymisté císaře Rudolfa 58

Byli všichni výrobci zlata jen podvodníci, nebo se mezi nimi našli skuteční vědci?

Příroda**Továrny na fotosyntézu 26**

Jak stromy navzdory gravitaci získávají vodu ze země a jak vlastně vyrábějí kyslík?

Co umějí zvířecí géniové 38

Počítají, malují obrazy, a dokonce spolu nenuceně konverzuji. Vítejte ve světě nechytrějších zvířat

V medvědí kůži 48

Vědci nasazují některým ledním medvědům obojky s kamerou, aby tak poznali jejich zvyky

Cestování**Zátoka mořských pastvin 22**

V australské Žraločí zátokě najdete kromě žraloků i pozůstatky nejstarších organismů na planetě

Jehly zahalené v mlze 66

Čínské Zluté hory, opěvované básníky i malíři, představují jedno z nejkrásnějších míst asijské země

5 nejzajímavějších chrámů 70

Sakrální stavby vyrůstaly i na skalách, v pouštích či jeskyních

Neutralita pod Alpami 74

Rakousko je prosperujícím státem se spoustou historických památek i přírodních krás

strana

70

Netradiční sakrální stavby

Klášter Tygři hnízdo v západním Bhútánu stojí v nadmořské výšce 3 120 metrů

FOTO: Wikipedia, Shutterstock

Psali jsme před... 47 lety**72**

100+1
zahraniční
zajímavost

Člověk, nebo robot?

José Delgado z Yaleké univerzity při svých pokusech působil elektrickými signály na mozky lidí i opic a dokázal tak uměle vyvolat pocity radosti, smutku, či dokonce lásky. Autor článku se zamýšlí nad uplatněním těchto pokusů v praxi, ale i nad jejich možným zneužitím pro vojensko-politické účely.

Dnešní pohled: Vědci dnes dokážou například pomocí magnetické rezonance zlepšit schopnost koncentrace a učení, nebo dokonce přičíst sny.

100+1 zahraniční zajímavost,
č. 9, roč. V, 1967

Inteligentní počítače

Autoři článku se zabývají praktickým uplatněním počítače Control Data 3 600 ve francouzských prezidentských volbách. Tvrdí, že „počítače nutí lidi analyzovat přísněji své reakce, bořit mechanismy svých institucí a tím jim pomáhají stanovit problémy přesněji, realněji, inteligentněji, a tedy nakonec i lidštěji“.

Dnešní pohled: Superpočítač IBM Watson dokáže odpovídat na otázky v běžném mluveném jazyce. Vzhledem k jeho paměti a kombinatorickým schopnostem se má v budoucnu uplatnit především v lékařství (již v roce 2011 disponoval znalostmi studenta druhého ročníku medicíny a stále se učí). **100+1**

VÝBĚR: Kuzmina Velká